ZAKON O DEVIZNOM POSLOVANJU

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST[1]
(„Službene novine FBiH", br. 47/10 i 35/26)[2]

I. Opće odredbe

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se:

a) poslovanje između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u konvertibilnim markama,
b) poslovanje između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja,
c) jednostrani prijenosi imovine iz Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) u inostranstvo i iz inostranstva u Federaciju, koji nemaju obilježja izvršenja posla između rezidenata i nerezidenata.

Poslovanje iz stava 1. ovog člana podrazumijeva sklapanje tekućih i kapitalnih poslova te njihovo izvršavanje plaćanjima, naplatama ili prijenosima.

Član 2.

Definicije i termini koji se koriste u ovom Zakonu imaju slijedeća značenja:

1. Rezidenti su:
   - pravna lica sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, uključujući i predstavništva stranih pravnih lica registrovanih u Bosni i Hercegovini, osim predstavništava ovih lica koja se nalaze izvan Bosne i Hercegovine,".
   - podružnice stranih pravnih lica upisanih u registar nadležnog organa u Bosni i Hercegovini,
   - poduzetnici (obrtnici i trgovci), koji samostalno obavljaju djelatnost radi sticanja dohotka i registrovani su kod nadležnog organa (u daljnjem tekstu: poduzetnici),
   - fizička lica s prebivalištem u Bosni i Hercegovini, osim fizičkih lica čiji privremeni boravak u inostranstvu traje duže od jedne godine,
   - fizička lica - strani državljani koji u Bosni i Hercegovini borave na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize, duže od 183 dana, osim diplomatskih i konzularnih predstavnika stranih zemalja te članova njihovih porodica,
   - državni organi i organizacije, diplomatska, konzularna i druga predstavništva iz Bosne i Hercegovine u inostranstvu koja se finansiraju iz budžeta te državljani Bosne i Hercegovine zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih porodica.
2. Nerezidenti su lica koja nisu navedena u tački 1. ovog člana.
3. Banka je pravno lice čije je osnivanje, poslovanje, upravljanje, nadzor i prestanak rada uređeno propisima o poslovanju banaka i koje ima dozvolu za rad Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) i Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine.
4. Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka) je pravno lice koje posluje u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i obavlja poslove u skladu sa svojim ovlaštenjima.
5. Strana sredstva plaćanja su: devize, strani gotov novac, čekovi i ostali novčani instrumenti koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti. Devize

[1] Legalist.ba objavljuje ovaj tekst propisa u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom propisa. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljeni tekst propisa pravno valjan, trenutno važeći ili pravodobno dopunjen i mijenjan, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog teksta.
[2] Sve izmjene i dopune osnovnog teksta propisa su podvučene.

su novčana potraživanja od inostranstva. Strana gotovina (novčanice i kovani novac) je novčano potraživanje od centralne banke ili države koja je izdala novac. Čekovi i ostali novčani instrumenti koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti su novčana potraživanja od izdavatelja.

6. Vrijednosnim papirima smatraju se vrijednosni papiri u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište vrijednosnih papira. Domaći vrijednosni papiri su vrijednosni papiri koje je izdao rezident te depozitni zapisi koji su izdati u inostranstvu na osnovu domaćeg vrijednosnog papira. Vrijednosni papiri koji nisu navedeni kao domaći vrijednosni papiri iz ove tačke smatraju se stranim vrijednosnim papirima.
7. Devizno tržište obuhvata poslove kupovine i prodaje deviza i strane gotovine.
8. Mjenjački poslovi su poslovi kupovine i prodaje strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu fizičkim licima.
9. Tekući poslovi su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namjera nije prijenos kapitala.
10. Plaćanja i prijenosi na osnovu tekućih poslova obuhvataju, bez ograničenja:
    - dospjela plaćanja na osnovu vanjskotrgovinskih poslova, kao i po drugim tekućim poslovima sa inostranstvom uključujući i usluge,
    - dospjela plaćanja kamata na kredite i neto dobiti od drugih ulaganja,
    - plaćanje dospjelog dijela glavnice kredita, povlačenje direktnih investicija i prijenos dobiti po osnovu direktnih investicija,
    - prijenosi u korist fizičkih lica po osnovu: doznaka radnika, penzija, invalidnina i ostalih socijalnih primanja, prijenose po osnovu poreza i taksi, međudržavne saradnje, isplata po štetama na osnovu ugovora o osiguranju, prijenose po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, prijenose po osnovu dobitaka u igrama na sreću, naknada za koncesije, članarina i kazni (penala) te umjerenih doznaka na ime troškova za izdržavanje porodice.
11. Kapitalni poslovi su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata koji nisu tekući poslovi sa inostranstvom. U kapitalne poslove ubrajaju se:
    - direktne investicije,
    - ulaganja u nekretnine,
    - poslovi s vrijednosnim papirima,
    - poslovi sa udjelima u investicijskim fondovima,
    - kreditni poslovi,
    - depozitni poslovi,
    - poslovi plaćanja na osnovu ugovora o osiguranju, u skladu sa propisima koji uređuju poslove osiguranja,
    - jednostrani prijenosi imovine koji mogu biti: lični i fizički.
12. Direktne investicije su sva ulaganja rezidenata u inostranstvu i nerezidenata u Federaciji koja ulagač obavi s namjerom uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem, u skladu sa propisima o stranim ulaganjima i propisima o vanjskotrgovinskom poslovanju. Uspostavljanje trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem podrazumijeva:
    - osnivanje pravnog lica ili povećanje osnovnog kapitala pravnog lica u potpunom vlasništvu ulagača, osnivanja dijela pravnog lica (podružnice) ili otkup već postojećega pravnog lica u potpuno vlasništvo ulagača ili ulaganja radi obavljanja djelatnosti poduzetnika pojedinca,
    - ulaganja u novo ili već postojeće pravno lice ako ulagač time stiče ukupno 10% ili više procenata učešća u osnovnom kapitalu, odnosno 10% ili više glasačkih prava poslije ispunjenja uslova iz stava 1. ove tačke,
    - kredite radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa, sa rokom od pet godina ili dužim ako imaju karakter podređenog potraživanja (subordinisani krediti).
13. Ulaganja u nekretnine su plaćanja radi sticanja svojine na nekretninama rezidenata u inostranstvu i nerezidenata u Federaciji.

14. Poslovi sa vrijednosnim papirima su poslovi na tržištu kapitala i tržištu novca, kao i poslovi sa investicijskim fondovima koji nisu poslovi u smislu direktnih ulaganja. Vrijednosni papiri kojima se trguje na tržištu kapitala su: dionice, obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri koji su emitovani u seriji, sa rokom dospijeća dužim od jedne godine. Vrijednosni papiri kojima se trguje na tržištu novca su vrijednosni papiri emitovani u seriji, sa rokom dospijeća do godinu dana, kao što su blagajnički zapisi, komercijalni zapisi, certifikati o depozitu i bankarski akcepti.
15. Kreditni poslovi (krediti i zajmovi) su pravni poslovi između rezidenta i nerezidenta zaključeni u devizama u skladu sa zakonom. U kreditne poslove ubrajaju se komercijalni krediti i finansijski krediti, kao i jamstva i garancije, od čega su:
    - komercijalni krediti odgođena plaćanja odnosno plaćanja unaprijed robe i usluga kao i finansiranje od banke odgođenog plaćanja i plaćanja unaprijed. Komercijalnim kreditima smatraju se i poslovi otkupa potraživanja (factoring i forfeiting) ako osnovni posao, koji je podloga za nastalo potraživanje, ima obilježja komercijalnog kredita. Pod finansiranjem od banke odgođenog plaćanja i plaćanja unaprijed iz ove alineje podrazumijeva se davanje kredita dužniku radi finansiranja prometa roba i usluga sa inostranstvom, odnosno izmirenje obaveze po nalogu tog dužnika neposredno isporučiocu robe, odnosno pružaocu usluge u vanjskotrgovinskom prometu,
    - finansijski krediti svi krediti osim kredita iz tačke 12. alineje 3. ovog člana. Financijskim kreditima smatraju se i svi oblici finansiranja koji u osnovi imaju komercijalne poslove (trgovina robom ili pružanje usluga) u kojima rezident nije ugovorna strana u poslu i poslovi finansijskog lizinga u skladu sa propisima kojima se uređuje lizing. Pod finansijskim kreditima podrazumijevaju se i svi oblici finansiranja koji u osnovi imaju komercijalne poslove (trgovina robom ili pružanjem usluga) u kojima rezident nije ugovorna strana u poslu. U finansijske kredite ne ubrajaju se jamstva i garancije,
    - zajmovi poslovi između rezidenta i nerezidenta kojima rezident uzima od nerezidenta ili daje nerezidentu zajam, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojima se uređuju obligacioni odnosi,
    - garancije bankarske garancije, koje banke daju u korist nerezidenta po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu,
    - jamstva i druga sredstva osiguranja, osiguranja koja, u skladu sa ovim Zakonom, rezidenti - pravna lica daju u korist nerezidenata - davaoca kredita, po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu.
16. Depozitni poslovi su poslovi nastali na osnovu ugovora o depozitu između nerezidenta i banke te između rezidenta i nerezidentne finansijske institucije. U smislu ovog Zakona depozitnim poslom smatra se i ugovor o tekućem ili drugom računu, a u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi i platni promet.
17. Plaćanja po osnovu ugovora o osiguranju su plaćanja koja uključuju plaćanja premija i osiguranih svota na osnovu ugovora između nerezidentnog društva za osiguranje i rezidenta kao korisnika kao i rezidentnog društva za osiguranje i nerezidenta kao korisnika, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast osiguranja.
18. Jednostrani prijenosi su prijenosi imovine iz Federacije u inostranstvo ili iz inostranstva u Federaciju koji nemaju obilježja izvršenja posla između rezidenta fizičkog lica i nerezidenta fizičkog lica. Jednostrani prenosi mogu biti lični i fizički, od čega je:
    - lični prijenos imovine prijenos imovine iz Federacije u inostranstvo ili iz inostranstva u Federaciju uključujući poklone i pomoć, rentu, nasljedstvo, podmirenja duga useljenika u matičnoj zemlji, prijenos imovine iseljenika u

inostranstvo i dohotka osoba zaposlenih u Bosni i Hercegovini koji nisu rezidenti,
- fizički prijenos svako unošenje gotovine iz inostranstva ili iznošenje gotovine u inostranstvo koje može da bude sa pratnjom ili bez pratnje.

19. Elektronski novac označava elektronski (uključujući magnetno) pohranjenu novčanu vrijednost koja čini novčano potraživanje prema izdavaocu tog novca, a izdata je nakon prijema novčanih sredstava radi izvršavanja platnih transakcija i prihvata je fizičko ili pravno lice koje nije izdavalac tog novca, pri čemu elektronski novac ne uključuje digitalni zapis valute koju nije izdala i za čiju vrijednost ne garantuje centralna banka niti drugi organ javnog sektora, te koja nema pravni status novca ili valute.
20. Digitalni novčanik tj. e-novčanik ili mobilni novčanik, je aplikacija ili platforma koja omogućava čuvanje, slanje i primanje novca bez potrebe za direktnom vezom sa bankovnim računom, odnosno to je elektronski uređaj, online usluga ili softverski program koji omogućava jednoj strani da obavlja elektronske transakcije s drugom stranom. Digitalni novčanik pohranjuje podatke o kreditnim i debitnim karticama ili bankovnim podacima, sigurno pohranjuje podatke o plaćanju i lozinke potrebne za korištenje kartica, omogućavajući sigurno i jednostavno plaćanje putem pametnog uređaja na kojem se novčanik nalazi.
21. Gotovina podrazumijeva:
    - gotov novac (domaće i strane novčanice i kovanice koje su u opticaju kao zakonito sredstvo plaćanja),
    - prenosive instrumente na donositelja, tj. instrumente koji nisu gotovina, na osnovu kojih njihov imalac može, po predočenju tih instrumenata, tražiti da mu se isplati finansijski iznos, a da pritom ne mora dokazivati svoj identitet ni svoje pravo na taj iznos, što uključuje putničke čekove, čekove, mjenice ili novčane naloge koji ili glase na donosioca, ili su potpisani, ali na njima nije navedeno ime primaoca, ili su indosirani bez ograničenja, ili su izdati na fiktivnog primaoca ili su sastavljeni u nekom drugom obliku koji omogućuje prijenos prava vlasništva na tom instrumentu pri isporuci,
    - roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti uključuje kovanice s udjelom zlata od najmanje 90% i poluge kao što su poluge, zrnca ili grumeni s udjelom zlata od najmanje 99,5%, s velikim omjerom između njezine vrijednosti i njezina volumena koju je moguće jednostavno zamijeniti za gotov novac na dostupnim tržištima uz niske troškove transakcije,
    - kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, tj. kartice bez ličnih podataka koje služe za čuvanje monetarne vrijednosti ili sredstava ili za pružanje pristupa njima i mogu se upotrebljavati za platne transakcije, sticanje robe ili usluga ili zamijeniti za gotov novac, te koje nisu povezane ni s jednim bankarskim računom.
22. Nosilac je fizičko lice (rezident i nerezident) koje uz sebe, na sebi, u svom prtljagu ili prijevoznom sredstvu prenosi gotovinu preko državne granice BiH.

Član 2a.

Ovim se zakonom vrši djelimično usklađivanje sa sljedećim sekundarnim izvorima prava EU:

- Direktiva 88/361/EEZ Vijeća od 24. juna 1988. za provedbu člana 67. Ugovora;
- Direktiva 2015/849/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. maja 2015. o sprječavanju korištenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ;
- Uredba 2018/1672/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe br. 1889/2005/EZ.

II. Plaćanje, naplaćivanje i prijenos

Član 3.

Rezidenti i nerezidenti za plaćanje prema inostranstvu i naplatu iz inostranstva koriste devize, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 4.

Plaćanje, naplaćivanje, prijenos i isplata u Federaciji između rezidenata, između rezidenata i nerezidenata i između nerezidenata vrši se u konvertibilnim markama.
Izuzetno od stava 1. ovog člana plaćanje, naplaćivanje i prijenos može se vršiti u devizama i stranoj gotovini i to po osnovu:

a) deviznog kreditiranja u Federaciji u skladu sa odredbama ovog Zakona,
b) otplate deviznog kredita u Federaciji,
c) naplaćivanje premije osiguranja i isplati štete u poslovima osiguranja sa nerezidentima, kao i sa rezidentima koji izvode investicijske radove i obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu,
d) prodaja i kupovina robe sa konsignacionih skladišta, u slobodnim zonama i u slobodnim carinskim prodavnicama,
e) kupovina i prodaja vrijednosnih papira koji glase na stranu valutu,
f) isplate stranog gotovog novca sa devizne štedne knjižice i deviznog računa kao i prijenosa deviza sa jedne devizne štedne knjižice na drugu deviznu štednu knjižicu, odnosno sa jednog deviznog računa na drugi devizni račun istog fizičkog lica, a na zahtjev rezidenta - fizičkog lica i na devizni račun člana uže porodice definiranog propisom kojim se uređuje poslovanje banaka, kod iste ili druge banke, uz dokaz o povezanosti sa tim licem,
g) kupovine i prodaje, odnosno plaćanja i naplate potraživanja i dugovanja nastalih po vanjskotrgovinskim poslovima rezidenata - pravnih lica i poduzetnika
h) uplate depozita kao sredstva osiguranja,
i) uplate plaća i naknade troškova rezidentima - fizičkim licima koji su upućeni na privremeni rad u inostranstvo po osnovu ugovora o izvođenju investicijskih radova u inostranstvu, kao i uplate naknada nerezidentima fizičkim licima po osnovu ugovora za usluge izvršene u Federaciji uz predočenje dokaza o izmirenim poreznim obavezama čija dinamika i isplata će biti regulirana posebnim propisom koji donosi Vlada Federacije,
j) donacija u humanitarne, kulturne, socijalne i sportske svrhe,
k) uplata novčanih sredstava iz inostranstva od strane nerezidenata po osnovu direktnih investicija i ulaganja u nekretnine u Federaciji, u korist rezidenata i nerezidenata, putem banaka i drugih ovlaštenih platnih institucija, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Stranu gotovinu, ostvarenu u skladu sa ovim Zakonom, rezident pravno lice i poduzetnik dužan je položiti na svoj devizni račun u banci, najkasnije narednog radnog dana.
(4) Vlada Federacije može propisati i druge osnove po kojima se u Federaciji može izvršiti plaćanje, naplaćivanje i prijenos u devizama i stranoj gotovini.

Član 5.

Dozvoljeno je ugovaranje u devizama u Federaciji s tim što se plaćanje i naplaćivanje vrši u konvertibilnim markama.

Član 6.

Plaćanje, naplaćivanje i prijenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se slobodno, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 7.

Plaćanje naplaćivanje i prijenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata obavljaju banke, u skladu sa ovim Zakonom.

Banka ne može izvršiti nalog za plaćanje, odnosno prijenos inostranstvu ako takvo plaćanje, odnosno prijenos nije u skladu sa ovim Zakonom.
(3) Plaćanje, naplaćivanje i prijenos po tekućim poslovima između rezidenta i nerezidenta prebijanjem dugovanja i potraživanja, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja vrši se slobodno, u skladu s ovim zakonom.".
(4) Poslovi iz stava (3) ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora u pisanoj formi zaključenog u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuju obligacioni odnosi.
(5) Ugovor iz stava (4) ovog člana obavezno sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kojem su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet ugovora, uključujući i podatke o dužniku, odnosno povjeriocu, kao i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koja su predmet ugovora.
(6) Rezident čiji su računi blokirani po osnovu naloga za prinudnu naplatu ne može zaključivati ugovore iz stava (4) ovog člana, niti može izmirivati novčane obaveze na način iz stava (3) ovog člana, osim ako drugim zakonom nije drugačije utvrđeno.
(7) Poslovne, tehničke i druge zahtjeve koji se primjenjuju na plaćanje, naplaćivanje i prijenos, tj. na platne transakcije u eurima unutar jedinstvenog područja za plaćanje u eurima - SEPA (engl. Single Euro Payments Area – SEPA) propisuje nadležni organ utvrđen propisom kojim se uređuju platne usluge.
(8) Platnim karticama ne može se vršiti plaćanje po kapitalnim poslovima.
(9) Rezident ne može izvršiti plaćanje ili izdati nalog za plaćanje prema inostranstvu na osnovu nevjerodostojne dokumentacije, odnosno zaključiti ugovor u kojem nije navedena stvarna vrijednost.
(10) Vlada Federacije može propisati i druge osnove po kojima se može vršiti plaćanje, naplaćivanje i prijenos po kapitalnim poslovima u sredstvima plaćanja.

Član 8.

Banka primalac naloga za plaćanje (u daljnjem tekstu: banka primalac) obavezna je da izvrši nalog za plaćanje pošiljaoca samo ako za to postoji odgovarajuće pokriće na računu pošiljaoca.
Banka primalac obavezna je da izvrši naloge za plaćanje koji:

a) su propisno popunjeni i autorizovani ili autentični,
b) propisno identifikuju odredišnu banku,
c) identifikuju primaoca sa izvjesnim stepenom sigurnosti i
d) zadovoljavaju u pogledu dostavljenog osnova plaćanja te sadrže potrebnu dokumentaciju za obavljanje transakcija.

Banka primalac obavezna je da izvrši instrukcije sadržane u nalogu onog bankarskog dana kada je nalog primljen ili na dan druge valute, ako on postoji zavisno od toga koji je od ta dva dana kasniji.
Banka primalac obavezna je da pošiljaocu osigura informacije o:

a) uslovima pod kojima se izvršava nalog za plaćanje,
b) vremenu potrebnom za izvršenje, od davanja naloga do isplate primaocu,
c) iznosu svih naknada i
d) primijenjenom deviznom kursu.

Po izvršenom nalogu za plaćanje, banka primalac dužna je da pošiljaocu osigura informacije o:

a) izvršenom plaćanju,
b) originalnom iznosu po kojem je izvršeno plaćanje,
c) iznosu svih naknada ukoliko postoje i provizija koje je pošiljalac dužan da plati i
d) datum valute.

Isplata primaoca vrši se odobravanjem računa, a najkasnije slijedećeg bankarskog dana po završetku transfera.
(7) Izuzetno, za obavljanje povremenih transakcija u iznosu propisanom podzakonskim aktom iz člana 44. stav (1) ovog zakona, banka izvršava naloge koji su propisno popunjeni i autorizirani ili autentični uz obaveznu identifikaciju klijenta u skladu sa propisima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(8) Agencija može detaljnije propisati potrebnu dokumentaciju za izvršavanje naloga iz stava (2) ovog člana.

Član 9.

Rezident koji je devize ostvario u inostranstvu, kao i dobit ostvarenu po osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu, te devize koje je prenio u inostranstvo, ali ih nije upotrijebio u inostranstvu, dužan je devize unijeti u Federaciju u skladu sa ovim zakonom.

Član 10.

Rezident pravno lice i poduzetnik dužan je naplatiti i unijeti u Federaciju sredstva plaćanja po osnovu izvoza robe ili usluge inostranstvu u roku od jedne godine od dana izvoznog carinjenja, odnosno od dana izvršenja usluge.

(2) Izvoz i uvoz robe ili usluge koji nisu naplaćeni, odnosno plaćeni u roku dužem od godinu dana od dana izvršenog izvoza ili uvoza, kao i roba ili usluga unaprijed naplaćena, odnosno plaćena, koja nije izvezena, odnosno uvezena u roku dužem od godinu dana od dana izvršene naplate, odnosno plaćanja, smatraju se kreditnim poslovima sa inostranstvom.

Sredstva plaćanja ostvarena po osnovu prodaje plaćene robe koja se nalazi u inostranstvu i neposredno isporučuju inostranstvu, rezident je dužan unijeti u Federaciju u roku od jedne godine od dana izvršenog plaćanja.

(4) Naplata po osnovu izvezene robe i izvršenih usluga u okviru privredne djelatnosti u slobodnim carinskim zonama, uređuje se u skladu s propisima koji uređuju ovu djelatnost.

Član 11.

Rezident pravno lice dužan je dobit ostvarenu po osnovu izvođenja investicijskih radova u inostranstvu kao i devize koje je, u skladu sa garantnim rokovima za ispravnost izvršenih radova naručilac investicijskih radova zadržao kao garanciju za dobro izvršenje posla, kao i sva preostala sredstva na računu unijeti u Federaciju u roku od 30 dana od dana završetka investicijskih radova, odnosno od isteka garantnog perioda.

Član 12.

Rezident pravno lice i poduzetnik dužan je dobit ostvarenu po osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu koju ne iskoristi za namjene utvrđene Zakonom o vanjskotrgovinskom poslovanju unijeti u Federaciju, u roku 30 dana od dana iskazivanja dobiti.

Član 13.

Danom naplate smatra se:

a) dan kada su devize uplaćene u korist računa u banci,
b) dan kada je izvršeno carinjenje robe, odnosno izvršena usluga kojom se naplaćuje izvoz.

Ako je rezidentu pravnom licu ili poduzetniku odobreno držanje deviza na računu u inostranstvu, danom naplate smatra se dan kada su devize odobrene na računu tog lica u inostranstvu.

Član 14.

Rezident pravno lice i poduzetnik dužan je da unaprijed plaćenu robu ili usluge uveze u Federaciju u roku od jedne godine od dana izvršenog plaćanja robe ili usluge.

(2) Plaćanje uvoza robe i usluga u okviru privredne djelatnosti u slobodnim carinskim zonama uređuje se u skladu s propisima koji uređuju ovu djelatnost.

Član 15.

Rezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prijenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u inostranstvu samo ako je taj posao izvršen u skladu sa propisima koji regulišu vanjskotrgovinsko poslovanje.

Nerezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prijenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u Federaciji, samo ako je taj posao izvršen u skladu sa propisima koji regulišu vanjskotrgovinsko poslovanje i propisima o stranim ulaganjima.

(3) Rezidenti mogu vršiti plaćanje i naplaćivanje radi kupovine i prodaje u inostranstvu udjela u kapitalu stranog pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom u skladu sa propisima kojima se uređuje vanjskotrgovinsko poslovanje.

(4) Nerezidenti mogu vršiti plaćanje i naplaćivanje radi kupovine i prodaje udjela u kapitalu rezidenta - pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom u skladu sa propisima kojima se uređuju privredna društva i strana ulaganja.

Član 16.

Prijenos dobiti i prijenos prihoda po osnovu prodaje u inostranstvo koju nerezident ostvari direktnim ulaganjem slobodan je pod uslovom da su u Federaciji podmirene sve porezne obaveze kao i sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa.

Prijenos u inostranstvo ostatka likvidacijske ili stečajne mase slobodan je pod uslovom da su u Federaciji podmirene sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa.

Izmirenje poreznih obaveza dokazuje se uvjerenjem o izmirenju poreza i doprinosa Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine kao i uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

Član 17.

Rezident može doznačiti sredstva u inostranstvo radi sticanja vlasništva nad nekretninama u inostranstvu ako je podmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa uz predočenje banci dokumenata iz člana 16. stav 3. ovog Zakona, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije propisano.

Nerezident može vršiti plaćanje radi sticanja vlasništva nad nekretninama u Federaciji, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije propisano.

(3) Rezident može doznačiti sredstva u inostranstvo i radi plaćanja poreznih obaveza, troškova opremanja, održavanja, ulaganja i adaptacije nekretnine iz stava (1) ovog člana uz predočenje odgovarajuće dokumentacije.

Član 18.

Rezidenti - pravna lica mogu vršiti plaćanja radi kupovine stranih vrijednosnih papira na stranom tržištu i domaćem tržištu kapitala ako je ta kupovina izvršena preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji ili preko stranog učesnika na stranom tržištu kapitala u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira, međunarodnim ugovorima i drugim posebnim propisima.

Rezidenti - fizička lica mogu vršiti plaćanja radi kupovine stranih vrijednosnih papira na stranom i domaćem tržištu kapitala ako je ta kupovina izvršena preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira, međunarodnim ugovorima i drugim posebnim propisima.

Nerezidenti mogu vršiti plaćanja radi kupovine domaćih vrijednosnih papira ako je ta kupovina izvršena preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira, stranim ulaganjima i drugim posebnim propisima.

Član 19.

Rezidenti mogu vršiti plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih vrijednosnih papira na stranom i domaćem tržištu novca samo ako je ta kupovina izvršena preko ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji, u skladu sa važećim propisima.

Nerezidenti mogu, u skladu sa propisima koji uređuju poslovanje sa kratkoročnim vrijednosnim papirima i drugim važećim propisima vršiti plaćanje radi kupovine domaćih kratkoročnih vrijednosnih papira.

Član 20.

Ulaganje u strane investicijske fondove vrši se u skladu sa propisima kojima je regulirano poslovanje sa vrijednosnim papirima na tržištu kapitala i propisima kojima je regulirano poslovanje investicijskih fondova.

Član 21.

Plaćanje i naplaćivanje po kreditnim poslovima je slobodno ako je zaključeno u skladu sa zakonom.
Banka ne može odobriti rezidentu kredit u devizama, osim rezidentu - pravnom licu i poduzetniku za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva.
Odobreni devizni kredit u Federaciji može se otplaćivati u devizama.
Zabranjeno je rezidentima - pravnim licima i poduzetnicima međusobno odobravanje deviznih kredita i zajmova.
Rezident je dužan da finansijske kredite i zajmove iz inostranstva koristi preko banke ili deviznog računa u inostranstvu otvorenog u skladu sa članom 30. stav 4. ovog Zakona;
(6) Izuzetno od stava (5) ovog člana, finansijski krediti i zajmovi iz inostranstva mogu se koristiti preko banke u inostranstvu, ako je ugovorom o kreditu ili zajmu, ugovoreno plaćanje roba i usluga direktno dobavljaču ili ako se kreditom ili zajmom otplaćuje ranije zaključeni kredit ili zajam u inostranstvu (refinansiranje).
Rezidenti su obavezni pri odobravanju kredita, i zajmova, te izdavanju garancija i jamstava u korist nerezidenata pribaviti one instrumente osiguranja naplate kojima se postiže sigurnost kreditnog posla, kao i garancije koja se izdaje, odnosno jamstva koji se daje, a čija je vrijednost u očiglednoj srazmjeri sa vrijednosti kredita i zajma, odnosno iznosom garancije i jemstva.
Zabranjeno je odobravanje nerezidentima finansijskih kredita i zajmova s rokom dospijeća kraćim od jedne godine, osim odobravanja kredita od banaka i kredita koje rezidenti odobravaju radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa.
Kreditiranje u domaćoj valuti između rezidenata i nerezidenata nije dopušteno.

Član 22.

Kreditni poslovi i krediti radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa iz člana 2. tačka 12. alineja 3. ovog Zakona zaključuju se u pisanoj formi.
Banke mogu zaključiti kreditne poslove sa inostranstvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđi račun i u tuđe ime i za tuđi račun.
Rezidenti koji nisu banka mogu zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom samo u svoje ime i svoj račun.

Član 23.

Za izvršavanje obaveza iz zaključenog ugovora o kreditnom poslu sa inostranstvom odgovoran je rezident koji zaključi ugovor, kao i rezident po čijem ovlaštenju i za čiji račun je ugovor zaključen, odnosno banka i rezident - pravno lice koje od tog rezidenta kupi potraživanje, odnosno preuzme dug prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.
Federacija ne garantuje za izvršenje obaveza po kreditnom poslu sa inostranstvom, osim ako je garancija Federacije izdata u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.
Ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom je ništavan ako je zaključen suprotno stavu 2. ovog člana.

Član 24.

Banka kao i rezident - pravno lice mogu kupovati od rezidenta potraživanje po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimati dug rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.
Poslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog u pisanoj formi između svih učesnika u poslu.
Nerezidenti mogu od rezidenata kupovati potraživanja i dugovanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom samo pod uslovima i na način koji propisuje Vlada Federacije.

Član 25.

Rezidenti su dužni izvještavati Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) o kreditnim poslovima u smislu ovog zakona.
Za potrebe izvještavanja Ministarstvo može odrediti da se u kreditne odnose svrstaju i drugi poslovi između rezidenta i nerezidenta koji su po ekonomskoj namjeni jednaki namjeni kreditnog posla.
(3) Federalni ministar finansija propisuje bliže uslove, način, rokove i obrasce izvještavanja o kreditnim poslovima sa inostranstvom u svrhu izvještavanja nadležnih tijela.

Član 26.

Rezident može plaćati premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa društvom za osiguranje koje nije registrovano u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da je takav ugovor dozvoljen propisima koji uređuju poslove osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Član 27.

Rezident, društvo za osiguranje naplaćuje premije osiguranja od rezidenata u konvertibilnim markama, a od nerezidenata u devizama, stranoj gotovini i konvertibilnim markama.
Društvo iz stava 1. ovog člana isplaćuje štetu rezidentima u konvertibilnim markama, a nerezidentu u konvertibilnim markama, odnosno devizama i stranoj gotovini.
Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, društvo za osiguranje - rezident može naplatiti premiju osiguranja i isplatiti štetu u devizama rezidentima na temelju izvođenja investicijskih radova i drugih djelatnosti u inostranstvu.
Kod kupovine na kredit u inostranstvu može se ugovoriti premija osiguranja u devizama i isplata štete nerezidentu u devizama.

Član 28.

Lični i fizički prijenos stranih sredstava plaćanja i domaće valute vrši se u skladu sa ovim Zakonom.
Vlada Federacije propisuje uslove i način ličnih i fizičkih prijenosa stranih sredstava plaćanja i domaće valute.

Član 29.

Banka ne može držati devize na računima kod nerezidenata, osim kod stranih banaka.
Banka ne može devize u Federaciji držati kod drugog rezidenta, osim kod druge banke i Centralne banke.

Član 30.

Rezident - pravno lice i poduzetnik dužan je devize držati na svom deviznom računu kod banke ili ih prodati toj banci.
Rezident može imati devizne račune kod banke u inostranstvu za izvršavanje tekućih i kapitalnih transakcija u skladu sa ovim Zakonom.
Rezident - fizičko lice može devize držati na svom deviznom računu ili kao devizne štedne uloge u banci i sredstvima slobodno raspolagati i podizati stranu gotovinu.
Vlada Federacije propisuje uslove i način otvaranja deviznih računa u inostranstvu.

Član 31.

Nerezidenti mogu u banci otvoriti račun u stranoj valuti i u konvertibilnim markama.
Devize ostvarene u skladu sa ovim Zakonom, nerezident drži na deviznom računu kod banke i sredstvima na računu slobodno raspolaže ili ih može prodati toj banci.
Nerezident ne može na računu kod banke držati konvertibilne marke koje nije ostvario naplaćivanjem po tekućim ili kapitalnim poslovima dozvoljenim ovim Zakonom.
Nerezident ne može od banke kupiti devize u iznosu većem od iznosa protuvrijednosti domaće valute ostvarene u skladu sa ovim Zakonom.

Član 32.

Nerezident može transferirati sredstva u inostranstvo nakon predočenja uvjerenja da nema neizmirenih carinskih i poreskih obaveza.

Član 33.

Banka je dužna pri otvaranju deviznih računa, računa u konvertibilnim markama i deviznih štednih knjižica kao i izvršenja platnih transakcija, utvrditi identitet rezidenta i nerezidenta i postupiti u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.
Banka je dužna osigurati tajnost podataka o deviznim računima, te ih čuvati u skladu sa propisima.

Član 34.

Ministarstvo finansija propisuje uslove otvaranja, način vođenja i zatvaranje računa rezidenata i nerezidenata.

III. Devizno tržište i kurs konvertibilne marke

Član 35.

Devizno tržište, u smislu ovog Zakona, čine svi poslovi kupovine i prodaje deviza i strane gotovine u Bosni i Hercegovini koji se vrše unutar bankarskog sistema Bosne i Hercegovine neposredno:

a) između banaka i rezidenata odnosno banaka i nerezidenata,
b) između banaka,
c) između banaka i rezidenata koji imaju ovlaštenje da obavljaju mjenjačke poslove,
d) između Centralne banke i banaka.

Zabranjena je kupovina i prodaja deviza i strane gotovine izvan deviznog tržišta.

Član 36.

Banke na deviznom tržištu kupuju i prodaju devize i stranu gotovinu u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun rezidenta i nerezidenta i u ime i za račun rezidenta i nerezidenta.
Banke mogu na stranim deviznim tržištima kupovati i prodavati devize i stranu gotovinu.

Član 37.

Na deviznom tržištu mogu se kupovati i prodavati devize i strana gotovina promptno i na termin.
Promptna kupovina, odnosno prodaja deviza i strane gotovine je kupovina odnosno prodaja sa rokom dospijeća odmah, a najkasnije u roku od dva radna dana.
Terminska kupovina, odnosno prodaja deviza i strane gotovine je kupovina odnosno prodaja koja se vrši u roku koji je duži od dva radna dana od zaključenja ugovora.

Član 38.

Mjenjačke poslove mogu obavljati banke kao i rezidenti - druga pravna lica i poduzetnici koji imaju zaključen ugovor sa bankom, ovlaštenje Ministarstva i registrovani su za obavljanje mjenjačkih poslova (u daljnjem tekstu: mjenjači).

Mjenjačke poslove banka obavlja u svoje ime i za svoj račun, a rezidenti - druga pravna lica i poduzetnici u svoje ime, a za račun banke.
Rezidenti - druga pravna lica i poduzetnici mjenjačke poslove obavljaju na osnovu ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova zaključenih sa bankom, na određeno vrijeme do godinu dana, pri čemu za jedno mjenjačko mjesto ugovor može biti zaključen samo sa jednom bankom.
Zahtjev za dobijanje ovlaštenja o obavljanju mjenjačkih poslova rezidenti iz stava 3. ovog člana podnose Ministarstvu.
(5) Rezidenti i nerezidenti koji nisu fizička lica ne mogu kupovati ili prodavati strana sredstva plaćanja kod mjenjača radi obavljanja svoje djelatnosti.
(6) Vlada Federacije propisuje uslove i način obavljanja mjenjačkih poslova i uslove za izdavanje ovlaštenja.

Član 39.

Uz zahtjev za dobijanje ovlaštenja iz člana 38. stav 4. ovog Zakona rezidenti iz člana 38. stav 3. podnose Ministarstvu:

a) ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, zaključen između banke i rezidenta - drugog pravnog lica ili poduzetnika,
b) za pravno lice rješenje iz sudskog registra, odnosno za poduzetnika rješenje nadležnog organa iz kojeg je vidljivo da je pravno lice, odnosno poduzetnik registrovan za obavljanje mjenjačkih poslova,
c) rješenje nadležnog organa o ispunjenju minimalnih tehničkih uslova za rad u skladu sa važećim propisima,
d) za ovlašteno lice za zastupanje pravnog lica i za poduzetnika uvjerenje izdato od strane nadležnog suda da se ne vodi krivični postupak iz oblasti privrede, poslovanja, sigurnosti platnog prometa, terorizma i pravosuđa (ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva sa svrhom za obavljanje mjenjačkih poslova) i uvjerenje nadležnog organa unutrašnjih poslova da nije krivično osuđivan (ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva sa svrhom za obavljanje mjenjačkih poslova) i
e) dokaz o uplati federalne upravne takse.

(2) Rezidenti iz člana 38. stav (3) dužni su da primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti i finansiranje širenja oružja za masovno uništenje.
(3) Banka je dužna svojim internim aktima definirati metodologiju za izradu procjene rizika klijenata zainteresovanih za obavljanje mjenjačkih poslova koja sadrži mjere, radnje i postupke koje banka poduzima s ciljem sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, te da prije zaključenja ugovora o mjenjačkim poslovima napravi analizu rizika klijenta, kao i da vrši kontrolu u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti i finansiranje širenja oružja za masovno uništenje.

Član 40.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje ovlaštenja za obavljanje mjenjačkih poslova ako utvrdi da rezident - drugo pravno lice ili poduzetnik ne ispunjavaju uslove za obavljanje mjenjačkih poslova.
Ministarstvo će oduzeti ovlaštenje za obavljanje mjenjačkih poslova ako:

a) rezident - drugo pravno lice ili poduzetnik ne počne sa obavljanjem poslova u roku od 90 dana od dana izdavanja dozvole,
b) je ovlaštenje pribavljeno na osnovu neistinite dokumentacije, odnosno neistinito prikazanih podataka,
c) nakon izdavanja ovlaštenja nastupe okolnosti i/ili razlozi uslijed kojih rezident - drugo pravno lice ili poduzetnik više ne ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio ovlaštenje.

Član 41.

Domaća valuta je konvertibilna marka (KM).
Zvanični kurs konvertibilne marke određuje Centralna banka u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.
Kupovina i prodaja konvertibilne marke za euro vrši se po kursu i uslovima određenim Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, a kurs konvertibilne marke prema ostalim stranim valutama formira se u skladu sa ponudom i potražnjom na deviznom tržištu, ukoliko Centralna banka drugačije ne odredi.
Banke su dužne javno isticati i objavljivati kurseve po kojima kupuju i prodaju devize i stranu gotovinu.

IV. Fizički prijenos sredstava plaćanja

Član 42.

Strana gotovina, platne kartice i čekovi koji glase na stranu valutu mogu se slobodno unositi u Federaciju iz inostranstva, uz obavezu prijavljivanja u smislu člana 45. ovog Zakona.
Slobodno je iznošenje platnih kartica u inostranstvo.

Član 43.

Vlada Federacije za rezidente i nerezidente - fizička lica propisuje iznos do kojega se slobodno mogu iznositi konvertibilne marke iz Federacije u inostranstvo, kao i uslove pod kojima banke mogu iznositi konvertibilne marke iz Federacije u inostranstvo.

Član 44.

Vlada Federacije propisuje iznos strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu koje rezident fizičko lice može iznositi iz Federacije u inostranstvo, kao i uslove pod kojima banke mogu iznositi stranu gotovinu i čekove iz Federacije u inostranstvo.
Vlada Federacije propisuje uslove pod kojima nerezident može iznositi u inostranstvo stranu gotovinu i čekove koje je stekao u skladu sa zakonom.

Član 45.

(1) Nosioci su dužni prilikom prelaska državne granice carinskom organu prijaviti svako unošenje odnosno iznošenje gotovine, koja prelazi iznose koje propiše Vlada Federacije.
Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na predstavnika, odgovorno lice ili punomoćnika, koji preko državne granice za pravno lice ili poduzetnika prenosi gotovinu.
(3) Obaveza prijave iz stava (1) ovog člana ne smatra se ispunjenom ako prijava nije data u pisanom obliku i na propisanom obrascu ili ako su dati podaci netačni ili nepotpuni, odnosno ako se gotovina koja se fizički prenosi preko granice ne stavi na raspolaganje za kontrolu.

Član 46.

Gotovinu, koju su organi kontrole privremeno oduzeli uz izdavanje potvrde i pokretanja postupka zbog osnovane sumnje da je izvršen prekršaj ili krivično djelo, dužni su, do okončanja postupka, staviti u depo kod banke u roku od dva radna dana od dana njenog oduzimanja.

V. Izvještavanje

Član 47.

Banke i mjenjači su dužni izvještavati Agenciju a rezidenti i nerezidenti su dužni izvještavati nadležne organe o obavljanju deviznih poslova iz ovog Zakona.

Nadležni organi iz člana 48. ovog Zakona propisuju, u okviru svoje nadležnosti, bankama mjenjačima, ostalim rezidentima i nerezidentima sadržaj i rokove izvještavanja o obavljanju deviznih poslova iz ovog Zakona, kao i način tog izvještavanja.
Obveznici izvještavanja iz stava 1. ovog člana dužni su da bez odlaganja Agenciji odnosno drugom nadležnom organu omoguće uvid u poslovne knjige i stave na raspolaganje drugu potrebnu dokumentaciju.

VI. Nadzor nad deviznim poslovanjem

Član 48.

Nadzor nad deviznim poslovanjem u skladu sa ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona obavljaju: Agencija, Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo financija - Devizni odjel Finansijske policije - Financijske policije Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Devizni odjel Finansijske policije) i carinski organi, svako u okviru svojih nadležnosti.

Član 49.

Nadzorna tijela moraju međusobno razmjenjivati informacije koje su im potrebne u postupku nadzora te obavještavati o ustanovljenim nepravilnostima, ako su ti nalazi važni za rad drugog nadzornog tijela.
Dostavljanje podataka o nadziranoj osobi koji su potrebni u postupcima nadzora ne smatra se odavanjem službenih tajni.
Nadzorna tijela uredit će sadržaj i način međusobnog obavještavanja sporazumom o razmjenjivanju informacija ili drugim aktima.

Član 50.

Agencija nadzire devizno poslovanje banaka i mjenjača posredno preko banaka.

Član 51.

Devizni odjel Finansijske policije nadzire primjenu i provedbu ovog Zakona te poslovanje rezidenata i nerezidenata kada svoju privrednu ili drugu djelatnost obavljaju na teritoriji Federacije.
Rezidenti i nerezidenti iz stava 1. ovog člana moraju deviznom inspektoru omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i uvid u poslovanje te mu, na njegov zahtjev, dati na raspolaganje ili poslati svu potrebnu dokumentaciju kao i podatke za djelatnost koju rezident obavlja u inostranstvu.
(3) Obaveze iz stava (2) ovog člana odnose se i na predstavništva i organizacione dijelove rezidenta koja obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu.

Član 52.

Carinski organ vrši kontrolu fizičkog prijenosa gotovine sa pratnjom ili bez pratnje koja se unosi ili iznosi iz Bosne i Hercegovine.

Član 53.

(1) Carinski organ, uz izdavanje potvrde, može na graničnom prijelazu privremeno oduzeti od nosioca iznos gotovine koji prelazi iznos koji propiše Vlada Federacije.
(2) Devizni odjel Finansijske policije vodi evidenciju o svakoj prijavi fizičkog prijenosa gotovine, kao i o oduzetoj gotovini na granici prilikom ulaska u Federaciju i izlaska iz Federacije, na osnovu obavještenja carinskog organa, a u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.
(3) Devizni odjel Finansijske policije može sa carinskim organom zaključiti sporazum o saradnji u oblasti kontrole fizičkog prijenosa gotovine u putničkom, robnom i poštanskom saobraćaju.

Član 54.

Rezidenti i nerezidenti moraju nadzornim organima iz člana 48. ovog Zakona omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i uvid u poslovanje te mu, na njegov zahtjev, dati na raspolaganje ili poslati svu potrebnu dokumentaciju kao i podatke za djelatnost koju rezident obavlja u inostranstvu.

Član 54a.

(1) Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) vodi evidenciju i vrši nadzor nad pružaocima usluga povezanih sa virtuelnim valutama definiranim propisom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.
(2) U svrhu provođenja nadležnosti nadzora, na odgovarajući način se primjenjuju ovlaštenja Komisije utvrđena propisima kojim se uređuje osnivanje, organizacija, ovlaštenja i odgovornosti Komisije.
(3) Federacija, Komisija i drugi organ javnog sektora ne garantuju za vrijednost virtuelnih valuta i ne snose odgovornost za bilo koju eventualnu štetu i gubitke koje korisnici i drugi imaoci virtuelnih valuta ili lica koja pružaju usluge povezane sa virtuelnim valutama, odnosno treća lica, pretrpe u vezi sa obavljanjem transakcija sa virtuelnim valutama.
(4) Komisija donosi akt kojim propisuje sadržaj i način vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana i način vršenja nadzora nad pružaocima usluga povezanih sa virtuelnim valutama u pogledu primjene zakona i drugih propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje i provjere usklađenosti njihovog poslovanja sa tim propisima.

Član 55.

Prekršajni postupak pokreće se i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.

VII. Kaznene odredbe

Krivična djela

Član 56.

Ko se neovlašteno bavi kupovinom ili prodajom strane gotovine ili organizuje mrežu preprodavaca ili posrednika, a vrijednost prometovane strane gotovine prelazi iznos od 50.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Član 57.

Odgovorno lice koje sklapanjem ugovora, organizovanjem posla ili na drugi način ostvaruje za pravno lice kupovinu, prodaju ili posreduje u kupovini ili prodaji strane gotovine suprotno ovom Zakonu ili u pravnom licu organizuje mjenjačke poslove suprotno ovom Zakonu, a iznos prometovane strane gotovine prelazi iznos od 50.000 KM kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Prekršaji

Član 58.

(1) Novčanom kaznom od 25.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj rezident - pravno lice i nerezident - pravno lice ako izvrši plaćanje ili izda nalog za plaćanje prema inostranstvu na osnovu nevjerodostojne dokumentacije, odnosno zaključuje ugovor u kojem nije navedena stvarna vrijednost (član 7. stav (9) ovog zakona).
Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u banci, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - poduzetnik i nerezident - poduzetnik novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.
Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Član 59.

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj rezident - pravno lice ako pri odobravanju kredita, te izdavanju garancije i jamstva u korist nerezidenta ne ugovori i od nerezidenta ne pribavi instrumente osiguranja naplate kojima se postiže sigurnost kreditnog posla, kao i garancije koja se izdaje i jamstva koje se daje (član 21. stav 7.).
Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.
(3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 60.

Novčanom kaznom od 15.000 KM do 60.000 KM kaznit će se za prekršaj rezident - pravno lice:

a) ako mjenjačke poslove obavlja suprotno odredbama člana 38. ovog Zakona;
b) ako ne omogući nesmetano obavljanje kontrole, uvid u poslovanje, te ne stavi na raspolaganje potrebnu dokumentaciju i tražene podatke (član 54.).

Za radnje iz stava 1. tačka b) ovog člana kaznit će se i nerezident pravno lice novčanom kaznom od 15.000 KM do 60.000 KM.
Za radnje iz stava 1. tač. a) i b) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.
Za radnje iz stava 1. tač. a) i b) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - poduzetnik, a za radnje iz tačke b) istog stava nerezident - poduzetnik novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.
Za radnje iz stava 1. tačka b) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.
Za radnje iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja mjenjačkih poslova ili druge djelatnosti koja je bila predmet kontrole, u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci osim za plaćanja i prijenose iz člana 2. tačka 9. ovog Zakona.

Član 61.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 40.000 KM kaznit će se za prekršaj banka, rezident - pravno lice i nerezident - pravno lice:

a) ako izvrši nalog za plaćanje, odnosno prijenos inostranstvu suprotno članu 7. stav (2) ovog zakona,
b) ako dobit ostvarenu po osnovu izvođenja investicijskih radova u inostranstvu, kao i devize koje je u skladu sa garantnim rokovima naručilac investicijskih radova zadržao kao garanciju za dobro izvršenje posla, ne unese u Federaciju u roku od 30 dana od dana izvršenja investicijskih radova odnosno dana isteka garantnog roka (član 11. ovog zakona),
c) ako dobit ostvarenu po osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu ne unese u Federaciju u skladu članom 12. ovog zakona,
d) ako rezidenti, odnosno nerezidenti postupe suprotno odredbi člana 15. ovog zakona,
e) ako rezident, odnosno nerezident plaćanje i prijenos sredstava radi sticanja vlasništva nad nekretninama u inostranstvu vrši suprotno odredbi člana 17. ovog zakona,
f) ako plaćanje radi kupovine stranih vrijednosnih papira na domaćem i stranom tržištu kapitala vrši suprotno odredbi člana 18. stav (1) ovog zakona,

g) ako plaćanje radi kupovine domaćih vrijednosnih papira vrši suprotno odredbi člana 18. stav (3) ovog zakona,
h) ako plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih vrijednosnih papira na stranom i domaćem tržištu novca vrši suprotno odredbi člana 19. stav (1) ovog zakona,
i) ako plaćanje radi kupovine domaćih kratkoročnih vrijednosnih papira vrši suprotno članu 19. stav (2) ovog zakona,
j) ako postupi suprotno članu 20. ovog zakona,
k) ako banka odobri kredit suprotno odredbi člana 21. stav (2) ovog zakona,
l) ako međusobno odobravaju devizne kredite i zajmove suprotno članu 21. stav (4) ovog zakona,
m) ako finansijske kredite i zajmove iz inostranstva ne koristi preko banke ili deviznog računa u inostranstvu otvorenog u skladu sa odredbama ovog zakona (član 21. stav (5) ovog zakona),
n) ako finansijske kredite i zajmove preko banke u inostranstvu koristi suprotno članu 21. stav (6) ovog zakona,
o) ako odobrava nerezidentima finansijske kredite i zajmove sa rokom dospijeća kraćim od jedne godine kada to ovim zakonom nije dopušteno (član 21. stav (8) ovog zakona),
p) ako rezidenti i nerezidenti vrše kreditiranje u domaćoj valuti suprotno članu 21. stav (9) ovog zakona,
r) ako kreditne poslove zaključuju suprotno članu 22. ovog zakona,
s) ako poslove kupovine potraživanja po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimanja duga rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom zaključi suprotno članu 24. stav (1) ovog zakona,
t) ako poslove kupovine potraživanja po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimanja duga rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom zaključi suprotno članu 24. stav (2) ovog zakona,
u) ako nerezident izvrši kupovinu potraživanja i dugovanja suprotno propisu Vlade Federacije (član 24. stav (3) ovog zakona),
v) ako naplatu premije osiguranja, odnosno premije reosiguranja ili isplatu štete vrši suprotno članu 27. ovog zakona,
z) ako vrši transfer sredstava sa deviznog računa i računa u konvertibilnim markama prije izmirenja obaveza iz člana 32. ovog zakona,
aa) ako banka ne osigura tajnost podataka u skladu sa članom 33. stav (2) ovog zakona,
bb) ako banka ne definira metodologiju za izradu procjene rizika mjenjača sa kojima posluje i klijenata zainteresovanih za obavljanje mjenjačkih poslova koja sadrži mjere, radnje i postupke koje banka poduzima s ciljem sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, te ako na osnovu te metodologije i prije zaključivanja ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova ne izradi analizu klijenta i ne vrši kontrolu obavljanja mjenjačkih poslova u skladu sa propisima (član 39. ovog zakona),
cc) ako konvertibilne marke iznosi iz Federacije suprotno propisu Vlade Federacije (član 43. ovog zakona),
dd) ako iz Federacije iznosi stranu gotovinu i strane čekove suprotno propisu Vlade Federacije iz člana 44. ovog zakona,
ee) ako ne prijavi ili nepotpuno prijavi cariniku svako unošenje, odnosno iznošenje gotovine u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata (član 45. ovog zakona),
ff) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izvještavanja iz člana 47. stav (1) ovog zakona,
gg) ako Agenciji ili drugom nadležnom organu ne omogući uvid u poslovne knjige i ne stavi im na raspolaganje drugu potrebnu dokumentaciju u sladu sa članom 47. stav (3) ovog zakona,
hh) ako postupi suprotno članu 54a. ovog zakona.

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u banci, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM.
(3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - poduzetnik i nerezident - poduzetnik novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM.
(4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.
(5) Za radnje iz stava (1) ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i poduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 62.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj banka, rezident - pravno lice i nerezident pravno lice:

a) ako devize koriste suprotno članu 3. ovog zakona,
b) ako plaćanje, naplaćivanje, prijenos i isplatu u Federaciji vrši suprotno odredbama člana 4. stav (1) ovog zakona,
c) ako ne položi stranu gotovinu na svoj devizni račun kod banke u skladu sa članom 4. stav (3) ovog zakona,
d) ako plaćanje i naplaćivanje po tekućim i kapitalnim poslovima ne vrši preko banke u skladu sa članom 7. stav (1) ovog zakona,
e) ako plaćanje, naplaćivanje i prijenos po tekućim poslovima izvrši prebijanjem dugovanja i potraživanja, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja suprotno odredbama člana 7. st. (4), (5) i (6) ovog zakona,
f) ako plaćanje po kapitalnim poslovima vrši platnim karticama (član 7. stav (8) ovog zakona),
g) ako banka postupa suprotno odredbama člana 8. st. (2), (3), (4) i (5) ovog zakona,
h) ako devize koje je ostvario u inostranstvu, kao i devize koje je prenio u inostranstvo, a nije ih upotrijebio u inostranstvu ne unese u Federaciju u skladu sa članom 9. ovog zakona,
i) ako banka ne drži devize u skladu sa članom 29. ovog zakona,
j) ako ima devizne račune kod banke u inostranstvu suprotno propisu Vlade Federacije (član 30. stav (4) ovog zakona),
k) ako devize ostvarene u skladu sa ovim zakonom ne drži kod banke u skladu sa članom 31. stav (2) ovog zakona,
l) ako drži na računu kod banke konvertibilne marke koje nije ostvario naplaćivanjem po tekućim i kapitalnim poslovima dozvoljenim ovim zakonom (član 31. stav (3) ovog zakona),
m) ako od banke kupi devize u iznosu većem od iznosa protuvrijednosti konvertibilne marke koju ostvari u skladu sa ovim zakonom (član 31. stav (4) ovog zakona);
n) ako kupi ili proda devize ili stranu gotovinu izvan deviznog tržišta (član 35. stav (2) ovog zakona),
o) ako kupovinu i prodaju konvertibilne marke izvrši po kursu i uslovima suprotno odredbama člana 41. stav (3) ovog zakona,
p) ako javno ne istakne i objavi kurseve po kojima kupuje i prodaje devize i stranu gotovinu (član 41. stav (4) ovog zakona).

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana, kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u banci, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu, novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.
(3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - poduzetnik i nerezident - poduzetnik novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.
(4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

(5) Za radnje iz stava (1) ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i poduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 63.

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM kaznit će se za prekršaj rezident -pravno lice:

a) ako sredstva plaćanja po osnovu izvoza robe ili usluge inostranstvu ne unese u Federaciju u roku od jedne godine od dana izvoznog carinjenja robe, odnosno od dana izvršenja usluge (član 10. stav 1.)
b) ako sredstva plaćanja ostvarena po osnovu prodaje plaćene robe koja se nalazi u inostranstvu i neposredno isporučuje u inostranstvo ne unese u Federaciju u roku od jedne godine od dana izvršenog plaćanja (član 10. stav 3.),
c) ako unaprijed plaćenu robu ili uslugu ne uveze u Federaciju u roku od jedne godine od dana izvršenog plaćanja robe ili usluge (član 14. stav 1.),
d) ako ne izvještava o kreditnim poslovima u smislu ovog Zakona (član 25. stav 1.)

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 do 6.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - poduzetnik novčanom kaznom od 1.500 do 6.000 KM.

(4) Za radnje iz stava (1) tačka d) ovog člana kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM.

(5) Za radnje iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i poduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 64.

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj rezident - fizičko lice:

a) ako plaća premiju osiguranja života u inostranstvu nerezidentu - društvu za osiguranje suprotno članu 26. ovog Zakona,
b) ako suprotno propisu Vlade Federacije, vrši lični i fizički prijenos sredstava (član 28. stav 2.).

Član 65.

Za prekršaje iz člana 58. do 62. ovog Zakona, pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.

Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzeti i ako nisu svojina učinioca prekršaja ili njima ne raspolaže učinilac prekršaja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, može se izvršiti djelimično oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja ako pobude ili druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen ukazuju da nije opravdano da se predmet oduzme u cjelini.

Član 65a.

(1) Ako pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama u svom poslovanju ne poduzima mjere i radnje definirane propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, na njega se na odgovarajući način primjenjuju kaznene odredbe za obveznike provođenja tih mjera utvrđene propisom kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Ako lice nad kojim Komisija vrši nadzor ne izvršava obaveze i zadatke ili ako ne poduzima mjere i radnje definirane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Komisija poduzima mjere, izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak u skladu sa tim propisima.

(3) Pružaocu usluga povezanih sa virtuelnim valutama koji ne poduzima mjere i radnje definirane propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti Komisija može izreći mjeru brisanja iz evidencije, u trajanju od jedne godine.
(4) Kada pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama iz stava (3) ovog člana prekršaj učini u povratu Komisija mu izriče mjeru trajnog brisanja iz evidencije.

Član 66.

Novčane kazne, imovinska korist i sredstva plaćanja, kao i sredstva ostvarena prodajom predmeta koji su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Federacije.
Strana gotovina, devize i ostala sredstva plaćanja koja su oduzeta kao predmet izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Federacije.

VIII. Prijelazne i završne odredbe

Član 67.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se po odredbama zakona koji je važio u vrijeme izvršenja djela.

Član 68.

Propise za provođenje ovog Zakona donijeće nadležni organi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 68a.

Propise za provođenje ovog zakona donijet će nadležni organi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/98) i Zakon o kreditnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RBiH", br: 2/92 i 13/94).

Član 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".